

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ
κατά τήν ἀπονομή τῶν βραβείων
τοῦ Δ' Διαγωνισμοῦ τῆς Μητροπόλεως Πάφου
γιά τήν Ἑλληνική Γλῶσσα

Τοῦ Μητροπολίτη Πάφου
κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Χαίρομαι ιδιαίτερα κι εὐχαριστῶ τό Θεό, πού μᾶς ἀξιῶνει σήμερα νά ἐπιδίδουμε τά βραβεῖα τοῦ Δ' Διαγωνισμοῦ τῆς Μητροπόλεως Πάφου, πού γίνεται σέ θέμα σχετικό μέ τήν Ἑλληνική μας γλῶσσα: Τήν ἀξία της, τούς κινδύνους πού διατρέχει, τούς τρόπους διαφύλαξής της.

Ἐντρυφώντας στήν Ὑμνολογία μας, καθώς καί στά ἐκκλησιαστικά συγγράμματά μας, θαύμασα, πολλές φορές, τή λεπτότητα τῶν ὁρισμῶν τῆς γλῶσσας μας καί τήν πλαστικότητα τῆς ἔκφρασής της. Παρακολούθησα ἄλλους Ὁρθόδοξους νά προσπαθοῦν νά διεισδύσουν στά νοήματα τῆς Θεολογίας καί τοῦ δόγματός μας, νά κατανοήσουν τήν Ὑμνολογία μας, καί νά μή μποροῦν παρά νά μᾶς θαυμάζουν.

Μέ ἀπασχόλησε ἡ ἀδυναμία τῆς Κοπτικῆς γλῶσσας νά ἀποδώσει τόν ὅρο τῆς Χαλκηδόνας, ὅτι δηλ. ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι «ἐν πρόσωπον ἐν δύο φύσεσιν, ἀσυγχύτως, ἀχωρίστως, ἀδιαιρέτως καί ἀτρέπτως γνωριζόμενος», νά τόν ἀποδίδουν καί ἐπομένως νά τόν κατανοοῦν λανθασμένα καί νά καταλήγουν στήν αἵρεση.

Ἐνιωσα πολλές φορές καί τήν ἱκανοποίηση, ὅτι μπορῶ νά ἀπολαμβάνω τήν Καινή Διαθήκη στήν γλῶσσα πού γράφτηκε.

Νά κατανοῶ τά δόγματα τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως πρωτοδιατυπώθηκαν.

Ἡ Ἑλληνική γλῶσσα νοηματοδοτεῖ τοὺς ὅρους της. Ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τό «ἄνω θρώσκω» δίνει τόν προορισμό καί τήν ἀξία αὐτοῦ τοῦ ὄντος. Ὁ homo, τό human being τῶν Λατίνων ἢ τῶν λατινογενῶν γλωσσῶν δηλώνει τή γήϊνη προέλευσή του.

Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τό «ἐκ-καλῶ» εἶναι σύνολο, συγκέντρωση ἀνθρώπων. Τό church εἶναι οἶκημα, εὐκτήριος οἶκος.

Μοῦ προκαλεῖ βαθύτατη συγκίνηση καί μεγάλη περηφάνεια τό γεγονός, ὅτι οἱ ὅροι τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας, πού χρησιμοποιήθηκαν γιά τήν ἔκφραση τῶν Χριστιανικῶν δογμάτων - ὅπως πρόσωπο, φύσις, οὐσία, καί ἄλλοι, μένουν μέχρι σήμερα ἀμετάφραστοι στίς ἄλλες γλῶσσες.

Μά καί ἄλλοι ὅροι, ὅπως νῆψις, κένωσις, θέωσις κλπ., παραμένουν μέχρι σήμερα ὄχι μόνον ἀμετάφραστοι ὡς λέξεις, ἀλλά καί ἀνερμήνευτοι ὡς ἔννοιες καί ἐμπειρίες στίς ἄλλες γλῶσσες τοῦ κόσμου.

Ἐπαληθεύεται ἐκεῖνο, πού πολύ ἀργότερα ὁ Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος ἔγραψε στήν περίφημη Ἱστορία του: «Τά πάντα εἶχαν παρασκευασθεῖ, ἵνα διά τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης λαλήσῃ τό Ἅγιον Πνεῦμα».

Ἡ γλῶσσά μας εἶναι καί ὁ ἀρραγής συνδετικός κρίκος τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἕθνους μας: Μιάς Ἱστορίας τριανταπέντε αἰώνων. Παρουσιάζει μιά συνέχεια ἀπό τήν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα. Μέ λέξεις πού βρίσκονται σέ χρήση γιά 30 αἰῶνες καί μέ νοηματοδότηση ὄρων καί ἐννοιῶν τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὁμήρου συνεννοούμεστε καί σήμερα.

Ὡς πτυχιούχος τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, κατά τή διάρκεια τῶν μεταπτυχιακῶν μου σπουδῶν, συνάντησα συναδέλφους ἄλλων ἐθνικοτήτων καί συνειδητοποίησα τήν ὑπεροχή τῆς γλώσσας μας καί σ' αὐτόν τόν τομέα. Λέμε «ὕδρογόνο» οἱ Ἕλληνες καί ξέρουμε, ὅτι ὕδωρ γεννᾷ. Λέν «hydrogen» οἱ ξένοι, μά καμιά σχέ-

ση δέν ἔχει μέ τό «water». Λέμε «άνιόντα» καί «κατιόντα» καί λέν «anions» καί «cations», μά οὔτε τό ἄνω, οὔτε τό κάτω, οὔτε ἡ μετοχή ἰόν ἔχουν σχέση μέ τή γλῶσσά τους. Σ' ἐμᾶς ἡ ὀνομασία προσδιορίζει καί ιδιότητα ἢ ἔργον. Στούς ξένους μένει ξεκάρφωτη.

“Όλα αὐτά, ἐκτός ἀπό περηφάνεια, μᾶς δημιουργοῦν καί τό αἶσθημα τοῦ χρέους. Γι' αὐτό καί ἡ Ἱερά Μητρόπολη Πάφου καθιέρωσε αὐτό τό διαγωνισμό. Νά ἐκτιμήσουμε καί νά προστατεύσουμε τή γλῶσσά μας, πού εἶναι ἑκφραση καί τῆς ἐθνικῆς αὐτοσυνειδησίας μας.

Εὐχαριστῶ ιδιαίτερα τόν Συντονιστή Διευθυντή Σχολείων Μέσης Ἑκπαίδευσης Πάφου κ. Ἀνδρέα Ἀγαθοκλέους, καθώς καί τούς ἄλλους θεματοθέτες: κα Κυριακή Παπαντωνίου, κα Σοφία Ἀθηνοδώρου καί κα Μερóπη Πολεμίτου. Εὐχαριστῶ, ἐπίσης, τίς κυρίες Ἀγγελική Σμυρλῆ καί Οὐρανία Ζαχαρία, πού ἦταν οἱ διορθώτριες τῶν ἐκθέσεων. “Όλοι τους ἐργάστηκαν, ὅπως πάντα, χωρίς κανένα συμφέρον ἢ ἀμοιβή.

Εὐχαριστῶ καί ὅλα τά παιδιά, πού πῆραν μέρος στό διαγωνισμό. Εὐχαριστῶ κι ἐσᾶς, πού μᾶς τιμᾶτε αὐτήν τή στιγμή.

Τέλος, συγχαίρω θερμά ὅσες βραβεύτηκαν: τή Θεοφανώ Μιχαηλίδη, πού πῆρε τό Α' Βραβεῖο, τήν Ἑρασμία Χρυσοστόμου, πού πῆρε τό Β' Βραβεῖο καί τή Βαλεντίνα Χριστοδούλου, πού πῆρε τό Γ' Βραβεῖο. Εὐχομαι σ' ὅλους συνεχῆ ἐνασχόληση, διά βίου, ὅπως λέμε, μέ τή γλῶσσά μας καί συνεχῆ ἔγνοια γι' αὐτή.

1.4.2011